Primă instanţă: Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni) (jud. Albu Corina)
Dosarul nr. 2r-1631/24
2-23129896-02-2r-23052024

D E C I Z I E

2 iulie 2024 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

În componenţa sa:
Preşedintele ședinței, judecător Anton Marina
Judecătorii Dorin Dulghieru
Cojocaru Olga

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către Chibulcutean Mariana, reprezentată de avocatul Moșnoi Mihai,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Chibulcutean Mariana împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 29 aprilie 2024, prin care a fost admisă excepția de tardivitate și respinsă ca tardivă cererea de chemare în judecată înaintată de Chibulcutean Mariana împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă :

La data de 8 septembrie 2023, avocatul Moșnoi Mihai, în interesele reclamantei Chibulcutean Mariana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantei a indicat, că la data de 15.08.2019 Chibulcutean Mariana a transmis lui Sanduța Pavel suma de 2500 lei și suma de 200,00 euro pentru efectuarea anumitor lucrări de reparație, sudare a anumitor componente a mijlocului de transport de model „Mercedes V 220”, n/î *****, cu revopsirea acestora. Mijlocul de transport a fost transmis în aceeași zi.

A mai invocat, că la data de 26.09.2022 de către Inspectoratul de Poliție Ialoveni a fost emis răspunsul nr. 34/40 13287, prin care i s-a comunicat despre faptul că plângerea înaintată în privința lui Sanduța Pavel a fost examinată, fiind tras la răspundere contravențională conform contravenției prevăzute de art. 263 alin. (1) Codul contravențional, pentru faptul că nu a reparat mijlocul de transport de model „Mercedes

V 220”, n/î *****, și nici nu au fost restituiți banii primiți.

A mai menționat, că ulterior cu pârâtul au avut o înțelegere, că lucrările de reparație a mijlocului de transport vor fi efectuate într-o perioadă scurtă de timp. La solicitarea pârâtului, reclamanta a achiziționat piese noi solicitate de acesta, pe motiv că cele existente au ruginit în perioada aflării mijlocului de transport la pârât. Mijlocul de transport a fost dezasamblat și lăsat afară pe parcursul timpului. Din cauza dată a apărut coroziunea la mai multe piese a mijlocului de transport. Astfel, la data de 10.12.2022, reclamanta Chibulcutean Maria a achiziționat toate piesele solicitate și în aceeași zi au fost predate pârâtului.

A notat, că fiind lipsită de mijlocul de transport de model „Mercedes V 220”, n/î *****, care se află în reparație până în prezent, reclamanta a încheiat un contract de locațiune a mijlocului de transport nr.1 din 15.01.2023 cu Crețu Ion. Obiectul prezentului contract reprezintă închirierea de către locatar, a autovehiculului de model Volkswagen, numărul de înmatriculare *****, la prețul de 300,00 lei pe zi, astfel, pentru perioada 15 ianuarie- 15 mai 2023, reclamanta i-a achitat lui Cretu Ion suma de 36000,00 lei (120 zile * 300 lei/zi = 36.000,00).

Reclamanta a mai relatat, că până în prezent nu au fost efectuate lucrările de sudare și schimbare a anumitor componente la mijlocul de transport sus menționat cu vopsirea acestora, la fel, nu s-au restituit nici mijloacele bănești primite de pârât. La toate insistențele reclamantei, pârâtul s-a eschivat de la executarea obligațiilor asumate sau de restituirea sumei primite.

Întru respectarea procedurii prealabile, la data de 16.05.2023 reclamanta s-a adresat către debitor, cu o somație expediată prin intermediul Poștei Moldovei, în care i-a înaintat pretențiile referitor la suma datorată, acordându-i un termen de 10 zile calendaristice, pentru onorarea obligațiilor. Somația a fost recepționată de către pârâtul Sanduța Pavel data de 18.05.2023.

Solicită reclamanta obligarea lui Sanduța Pavel să transmită mijlocul de transport de model „Mercedes V 220”, n/î ***** proprietarului Chibulcutean Marianei, încasarea de la Sanduța Pavel a sumei de 6887,5 lei cu titlu de datorie; a sumei de 4696,13 lei, cu titlu de dobândă legală de întârziere; a sumei de 36000,00 lei, cu titlu de prejudiciu material; a sumei de 5000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral și a cheltuielilor de judecată în sumă de 11427,5 lei.

La 7 februarie 2024, prin intermediul secției evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni, pârâtul Sanduța Pavel a depus o cerere privind ridicarea excepției de tardivitate a acțiunii înaintate de reclamanta Chibulcutean Mariana.

În motivarea cererii pârâtul a menționat, că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată şi urmează a fi respinsă ca tardivă, pe motiv că a fost depusă peste termenul de prescripţie de 3 ani, or, la data de 15.08.2019 Chibulcutean Mariana a transmis lui Sanduța Pavel suma de 2 500 lei și suma de 200 Euro, pentru efectuarea anumitor lucrări de reparație, a anumitor componente a mijlocului de transport de model „Mercedes V 220”, n/î *****, iar aceste lucrări au fost deja făcute în anul 2019, luna septembrie. Prin urmare adresarea în instanță abia la 8 septembrie 2023 a avut loc cu încălcarea termenului general de prescripție.

La data de 10 aprilie 2024, reprezentantul reclamantei Chibulcutean Mariana, avocatul Moșnoi Mihai, a depus referința la cererea privind ridicarea excepției de tardivitate, prin care a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de tardivitate.

În motivarea poziției sale reprezentantul reclamantei a menționat, că în recipisa din 15.08.2019, prin care Chibulcutean Mariana a transmis lui Sanduţă Pavel suma de 2500 lei şi suma de 200,00 euro, nu este prevăzut expres o dată, prin care urmează să fie executate lucrări reparaţie a automobilului.

Totodată a învederat, că la 22.09.2022 în cadrul Inspectoratul de Poliţie Ialoveni, reclamanta a depus o cerere privind atragerea la răspundere a pârâtului, iar după examinarea plângerii depuse, reclamanta şi pârâtul au avut o înţelegere că lucrările de reparaţie a mijlocului de transport vor fi efectuate într-o perioadă scurtă de timp. La solicitarea pârâtului, reclamanta a achiziţionat piese noi solicitate de acesta, pe motiv că cele existente au ruginit în perioada aflării a prezentului mijloc de transport la pârât. Astfel, la data de 10.12.2022 Chibulcutean Maria a achiziţionat toate piesele solicitate şi în aceeaşi zi au fost predate pârâtului. Acest fapt, demonstrează că, între reclamat şi pârât a fost prelungit termenul de executare a lucrărilor. Ca urmare, termenul de prescripţie urmează a fi calculat din data de când urmau a fi executate lucrările de reparaţie şi anume din 10.12.2022.Respectiv, acţiunea civilă înaintată la data de 8 septembrie 2023 este depusă în interiorul termenului de prescripţie.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 aprilie 2024 s-a admis cererea privind ridicarea excepției de tardivitate depusă de pârâtul Sanduța Pavel și s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Chibulcutean Mariana împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

Invocând dezacordul cu încheierea primei instanțe, la data de 14 mai 2024 Chibulcutean Mariana, reprezentată de avocatul Moșnoi Mihai a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 aprilie 2024.

În motivarea recursului a indicat că, instanţa eronat a ajuns la concluzia, că plîngerea depusă la data de 22.09.2022 de către Chibulcutean Mariana la Inspectoratul de Poliției Ialoveni nu suspendă și nici nu întrerupe termenul de prescripție extinctivă, or, reclamanta împreună cu pârâtul au amânat data executării lucrărilor de reparaţie a mijlocului de transport de mai multe ori, abia după ce pârâtul nu a executat obligaţiile de reparaţie a mijlocului de transport amânate pentru anul 2022 s-a adresat organelor de drept şi a solicitat pârâtului executarea obligaţiei.

În acest context susține, că amânarea perioadei de executare a obligaţiilor pârâtului, care a fost probată prin achiziţionarea pieselor de schimb şi anexarea bonurilor de plată a acestora la materialele cauzei civile, duce la suspendarea termenului de curgere a prescripţiei.

Ulterior, la data de 28 iunie 2024 reprezentantul recurentei a prezentat cerere de recurs suplimentar, prin care a indicat că instanţa eronat a concluzionat că termenul de reparare a maşinii poate fi scurt, avându-se în vedere scurt în coraport cu termenul de 3 ani nu s-a reparat integral automobilul. Ca urmare volumul lucrărilor care urmau a fi efectuate în

scopul reparării automobilului putea să dureze o perioadă mai îndelungată.

A completat, că instanţa de fond nu a luat în calcul nici perioada în care au fost suspendate termenele de prescripţie şi anume Dispoziţia Comisia pentru Situaţii Excepţionale a Republicii Moldova nr. 1 din 18.03.2020, prin care s-a dispus că pe durata stării de urgenţă termenele de prescripţie şi termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar, dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgenţă instituite potrivit Hotărîrii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Solicită admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe din 29 aprilie 2024, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond pentru examinarea cererii de chemare în judecată.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei se atestă că, încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni a fost pronunțată la data de 29 aprilie 2024, cu participarea reprezentantului recurentei, iar cererea de recurs a fost înregistrată la data de 14 mai 2024. În asemenea circumstanțe Colegiul constată că recursul este depus în termen.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Analizând argumentele recurentului, prin prisma actelor cauzei și a normelor incidente speței, Colegiul ajunge la concluzia că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanțe și restituirea spre rejudecare a cauzei, reieșind din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema respectivă.

În acord cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 8 septembrie 2023, avocatul Moșnoi Mihai, în interesele reclamantei Chibulcutean Mariana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 29 aprilie 2024 s-a admis cererea privind ridicarea excepției de tardivitate depusă de pârâtul Sanduța Pavel și s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Chibulcutean Mariana împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În motivarea soluției sale prima instanță a conchis că, inițial la 15.08.2019 a fost semnată recipisa prin care se confirmă faptul că pârâtul Sanduța Pavel a primit de la

Chibulcutean Mariana suma de 2500 (două mii cinci sute) lei și 200 (două sute) euro, pentru reparația automobilului. Astfel, termenul de trei ani în interiorul căruia Chibulcutean Mariana urma să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată dreptul de recuperare a sumei, era 15.08.2019-15.08.2022.

Colegiul judiciar consideră greșită soluția instanței de fond privind admiterea excepției de tardivitate. În susținerea acestei concluzii se reține următoarele.

În debut, Colegiul judiciar reține norma de la art. 7 din Codul civil, care reglementează acţiunea în timp a legii civile, și care în alin. (6) statuează că, dispozițiile legii noi privitoare la termenele de prescripție atât extinctivă, cât și achizitivă (uzucapiune) se aplică termenului de prescripție care a început să curgă înainte de data intrării ei în vigoare și nu a expirat înainte de acea dată. În acest caz, termenul curs anterior se ia în cont. Începutul, suspendarea și întreruperea termenului de prescripție se determină, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a legii noi, de legea veche.

Prin urmare, în speță sunt aplicabile prevederile Codului civil modernizat, în redacția începând cu 01 martie 2019.

În conformitate cu art. 391 alin. (1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

În temeiul art. 395 alin.(1), (2), (6) și (10) Cod civil ”termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului. În cazul în care dreptul subiectiv este afectat de un termen suspensiv sau de o condiţie suspensivă, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data împlinirii termenului ori a realizării condiţiei. În cazul în care un debitor este obligat la prestaţii succesive, dreptul la acţiune cu privire la fiecare dintre aceste prestaţii se stinge printr-o prescripţie extinctivă separată, chiar dacă debitorul continuă să execute una sau alta dintre prestaţiile datorate. Prescripţia dreptului la acţiune privind efectele juridice ale rezoluţiunii sau ale donaţiei revocate începe să curgă de la data în care a intervenit rezoluţiunea sau, după caz, revocarea, iar în cazul în care, în temeiul legii sau al contractului, prestaţiile trebuie să se facă la o dată ulterioară – prescripţia începe să curgă după împlinirea acelei date”.

Potrivit art. 394 Cod civil ”acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă”.

Conform art. 186^1 Cod de procedură civilă ” cererile depuse în instanţa de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen”.

Conform alin. (2) a aceluiași articol ” excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor”.

Alin.(3) stabilește că ”dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs”.

Instanţa de recurs, analizând materialele cauzei, probele prezentate de părți, stabilind starea de fapt coroborată cu cadrul legal aplicabil, constată netemeinicia soluţiei instanţei de fond dată în acest sens, din următoarele considerente.

Astfel, după cum s-a indicat anterior, instanța de fond prin încheierea contestată a admis cererea privind excepția de tardivitate înaintată de partea pârâtă, respingând acțiunea depusă de Chibulcutean Mariana împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată ca fiind tardivă, de drept întemeindu-și soluția pe prevederile art. 186/1 Cod de procedură civilă. Totodată, instanța de fond a luat ca reper de calcul a termenului de prescripție perioada: 15.08.2019, adică data când în opinia instanței a apărut dreptul creditorului de a cere executarea obligației – 15.08.2022.

Instanța de recurs, însă, constată netemeinicia și incorectitudinea soluției instanței de fond dată în acest sens, deoarece prin cererea de chemare în judecată Chibulcutean Mariana a solicitat obligarea pîrîtului Sanduță Pavel de a transmite mijlocul de transport de model „Mercedes V 220”, n/î *****, iar compensarea sumelor achitate, fiind cerințe subsecvente. Corespunzător, obligația de executare a lucrărilor de reparare a mijlocului de transport nu este stipulată.

Analizând prevederile legale, Colegiul civil menționează că, în situația din speță, termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data de 10.12.2022, cînd recurenta Chibulcutean Mariana a solicitat executarea obligației asumate în anul 2022 de către Sanduța Pavel.

Respectiv Colegiul atestă cert și indubitabil, că la data depunerii prezentei acțiuni termenului de prescripție, de trei ani, pentru adresare în instanță nu era expirat, urmare a cărui fapt respingerea pretențiilor înaintate de Chibulcutean Mariana împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată, ca fiind prescrise, este o soluție contrară legii.

Ca consecință Colegiul relevă, că instanța de fond contrar stării de fapt real existente și normelor de drept material ce reglementează situația, incorect și neîntemeiat a admis cererea pârâtului Sanduța Pavel privind excepția de tardivitate și a respins pretențiile din acțiune, ca fiind prescrise, situație care impune adoptarea soluției de admitere a recursului și casarea încheierii contestate, cu adoptarea unei noi soluții, de respingere a excepției de tardivitate și remiterea pricinii pentru continuarea examinării în fond, în aceiași instanță și același complet de judecată, deoarece situația nu cade sub

incidența dispozițiilor art. 49 Cod de procedură civilă, privind incompatibilitatea judecătorului de a judeca repetat aceiași cauză.

Reieșind din cele expuse și în conformitate cu prevederile art. art. 186[1] alin. (4) lit. b), 427 lit. c) și 428 Cod de procedură civilă Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e:

Admite recursul declarat de Chibulcutean Mariana, reprezentată de avocatul Moșnoi Mihai.

Casează încheierea Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 29 aprilie 2024, adoptată în cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Chibulcutean Mariana împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată, prin care s-a admis excepția de tardivitate invocată de pârâtul Sanduța Pavel și s-a respins pretențiile din cererea de chemare în judecată pe motiv de tardivitate și, soluționând prin decizie problema respectivă adoptă o nouă hotărâre prin care:

Respinge, ca fiind nefondată excepția de tardivitate invocată de pârâtul Sanduța Pavel.

Remite cauza civilă inițiată la cererea de chemare în judecată înaintată de Chibulcutean Mariana împotriva lui Sanduța Pavel privind restituirea datoriei, dobânzii de întârziere, încasarea prejudiciului material și moral, restituirea bunului mobil și încasarea cheltuielilor de judecată pentru examinare în aceiași instanță de judecată - Judecătoria Hîncești (sediul Ialoveni) , în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Anton Marina

Judecătorii Dorin Dulghieru

Cojocaru Olga